

**Uczelnia Łazarskiego
Wydział Medyczny
Kierunek Lekarski**

SOCJOLOGIA MEDYCYNY										
Nazwa przedmiotu	WL_16									
Kod przedmiotu	Jednolite studia magisterskie									
Poziom studiów	☒ podstawowy ☐ uzupełniający ☐ języki ☐ kierunkowy ☐ specjalistyczny ☐ Inne									
Status przedmiotu	I rok, semestr jesienny									
Rok i semestr realizacji przedmiotu	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>Wykład</td> <td>Ćwiczenia</td> <td>Seminaria</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Łącznie 15 godz.</td> </tr> </table>	Wykład	Ćwiczenia	Seminaria	-	-	15	Łącznie 15 godz.		
Wykład	Ćwiczenia	Seminaria								
-	-	15								
Łącznie 15 godz.										
Forma zajęć i godziny kontaktowe dla każdej formy zajęć										
Wymagania wstępne	Podstawowa orientacja studenta w aspektach socjologicznych i społecznych wynikająca z wiedzy pozyskanej w trakcie szkoły średniej w tym podczas przedmiotu Wiedza o Społeczeństwie									
Założenia i cele przedmiotu	Przedmiot opiera się na założeniu, że praca w zawodzie lekarza wymaga znajomości społecznych uwarunkowań zachowań człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu medycznego. Przedmiot ma na celu dostarczenie wiedzy oraz kształtowanie umiejętności praktycznych w tym zakresie.									
Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia określonych w załączniku nr 1 Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz.U. Nr 0, poz. 631):									
Wiedza: <ul style="list-style-type: none"> • zna aktualny stan wiedzy w zakresie społecznego wymiaru zdrowia i choroby, wpływu środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych na stan zdrowia oraz społeczno-kulturowych różnic i roli stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych; • zna formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu; • rozumie znaczenie zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości w relacji do postaw społecznych, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe oraz zna aktualną koncepcję • jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia; • rozumie funkcjonowanie instytucji medycznych oraz społeczną rolę lekarza; • rozumie rolę rodziny w procesie leczenia; 										

<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady pracy w grupie; • rozumie kulturowe, etniczne i narodowe uwarunkowania zachowań ludzkich; <p>Umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uwzględnia w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych; • dostrzega oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych i właściwie na nie reaguje; • wybiera takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla chorego; • komunikuje się ze współpracownikami zespołu, udzielając konstruktywnej informacji zwrotnej i wsparcia; <p>Kompetencje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzega tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta • posiada świadomość własnych ograniczeń i umiejętność stałego dokształcania się 	
<p>Opis treści przedmiotu:</p> <p>Celem kursu jest zapoznanie studentów z problematyką, którą zajmuje się socjologia zdrowia i medycyny przez krytyczną analizę funkcji, jakie pełni lekarz w systemie zdrowotnym. Podczas kursu przedstawione zostaną najważniejsze nurty analiz społecznych związanych z medycyną, podstawowe kategorie - zdrowie i choroba - w społecznym kontekście, medykalizacja, wykluczenie społeczne i rola grup społecznych w funkcjonowaniu medycyny. Uczestnicy kursu poznają różnorodne relacje między stanem zdrowia, demografią, przyczynami chorób oraz kulturowymi wyznacznikami zachowań w zdrowiu i chorobie a także interakcje społeczne, jakie zachodzą na gruncie instytucji medycznych i społecznych.</p> <p>Na kursie ukazany zostanie wpływ kultury, procesu socjalizacji i gospodarki na funkcjonowanie systemu opieki zdrowotnej oraz zachowania w zdrowiu i w chorobie. Uczestnicy kursu będą potrafili krytycznie wykorzystać tę wiedzę w działalności zawodowej, rozumiejąc społeczne postawy wobec określonych chorób i grup wykluczonych, społeczne bariery warunkujące adaptację do choroby przewlekłej, niepełnosprawności, starości. Zrozumieją też znaczenie roli lekarza i pacjenta oraz zachodzące między nimi interakcje.</p> <p>Poszczególne zajęcia i ich tematyka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Socjologia jako dyscyplina naukowa, instytucje społeczne i zmiana społeczna. Powstanie socjologii medycyny – główne teorie i modele socjologii medycyny. (2,5 godz.) 2. Zdrowie i choroba – teorie, uwarunkowanie społeczne, kulturowe i demograficzne. Rodzina a zdrowie i choroba, przemoc w rodzinie i instytucjonalna przemoc symboliczna. Wpływ stratyfikacji społecznej i habitusu na zdrowie i proces leczenia. (2,5 godz.) 3. Jakość życia – teoria i praktyczne wykorzystanie w badaniach klinicznych (kwestionariusz WHOQOL i SF-36), choroba przewlekła, niepełnosprawność i starość. Omówienie głównych metod badań społecznych w celu przygotowania do przeprowadzenia własnego badania funkcji i dysfunkcji instytucji leczenia. (2,5 godz.) 4. Stawanie się lekarzem - socjalizacja wtórna, społeczna rola lekarza i pacjenta, modele i budowa relacji lekarz-pacjent. Społeczne aspekty komunikacji między lekarzem i pacjentem. (2,5 godz.) 5. Szpital – instytucja społeczna, modele opieki szpitalnej, szpital psychiatryczny i instytucje totalne, koncepcja <i>healing environments</i>. Modele organizacji służby zdrowia. (2,5 godz.) 6. Funkcje i dysfunkcje pola medycyny. Medykalizacja, dehumanizacja i <i>patient-oriented medicine</i>. Prezentacje raportów z badań studentów. (2,5 godz.) 	
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>wykład seminaryjny z moderowaną dyskusją, dialog student – wykładowca, zadania grupowe, quizy on-line, własne badanie studenta (obserwacja uczestnicząca, raport i prezentacja)</p>

Pomoce dydaktyczne	komputer, rzutnik, ekran, wskaźnik laserowy, flipczart, mazaki
Język wykładowy	☒ V polski ☐ angielski ☐ inny ...
Punkty ECTS	1
Rodzaj i nakład pracy studenta	Udział w seminariach: 15 godz. Praca własna: 10 godz. (przygotowywanie się do zajęć, zaliczeń, przeprowadzenie badania). Sumaryczne obciążenie studenta pracą: 25 godz.
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> Ostrowska A., <i>Socjologia medycyny. Podejmowane problemy. Kategorie analizy</i>, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2009; Turner J.H., <i>Socjologia. Koncepcje i ich zastosowanie</i>, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Warszawa 1998
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> Byczkowska D., <i>Solidarność zawodowa jako wynik socjalizacji wtórnej. Na przykładzie zawodu lekarza</i>, Przegląd Socjologii Jakościowej, Tom II, Numer 1 – Listopad 2006; Synowiec-Piłat M., <i>Szpital jako instytucja społeczna oraz Funkcjonalność i dysfunkcjonalność instytucji medycznych</i> [w:] Barański J., Piątkowski W., (red.), <i>Zdrowie i choroba: Wybrane problemy socjologii medycyny</i>; Wydawnictwo ATUT, Wrocław 2002; s.131-141 Nowina Konopka M., <i>Komunikacja lekarz-pacjent. Teoria i praktyka</i>, Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2016
Metody oraz sposoby weryfikacji efektów kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> - test obejmujący całą wiedzę teoretyczną z seminarium w formie pytań otwartych i zamkniętych: pytania zamknięte w formie „a,b,c” jednokrotnego wyboru oraz przyporządkowania właściwego pytania z odpowiedzią; pytania otwarte posiadające jedną merytorycznie właściwą odpowiedź, określoną w teście wzorcowym lub zakres odpowiedzi, określony w teście wzorcowym stanowiący minimum zaliczenia prawidłowości odpowiedzi danego pytania. - obowiązkowe teksty i quizy on-line: wypełniane w domu w formie 3-4 pytań zamkniętych, weryfikujące przygotowanie studenta do seminarium (znajomość zadanego tekstu). - własne badanie studenta, polegające na przeprowadzeniu obserwacji uczestniczącej w wybranej placówce leczenia oraz sporządzenie na tej podstawie raportu badawczego, odpowiadającego na postawione tezy i uwzględniającego zdobytą podczas seminarium wiedzę i umiejętności; - aktywny udział w seminarium (uczestnictwo w pracy grupowej i dyskusji, prezentacja raportu).
Warunki zaliczania	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest aktywny udział w seminarium, wypełnienie wszystkich quizów on-line, przeprowadzenie badania, zdanie w terminie raportu z badania, zaprezentowanie jego wyników, obecność na wszystkich zajęciach (dopuszczalna jest jedna nieobecność usprawiedliwiona) oraz uzyskanie przynajmniej 60% z maksymalnej liczby punktów z testu końcowego.
Koordynator przedmiotu	dr Stanisław Maksymowicz
Prowadzący zajęcia	dr Stanisław Maksymowicz
Miejsce realizacji przedmiotu	Uczelnia Łazarskiego ul. Świeradowska 43 02-662 Warszawa